

Auksiniai mitai

Dievas auksas

Ar auksas tikrai toks nuostabus ?

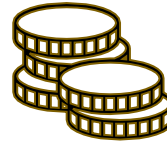
Auksas jau tūkstančius metų yra laikomas vertės matu, tikruoju pinigų. Todėl šis metalas turi religinio kulto lyderio statusą – visi, be jokių apmąstymų, tiesiog priima, kad auksas yra tikrieji pinigai, auksas niekada nepraranda vertės, auksas saugo nuo krizių, visi visuomet nori ir norės aukso.

Bet realybė nėra tokia paprasta. Auksas nėra gera investicinė priemonė, nes pats iš savęs šis metalas nėra plačiai naudojamas ar labai kažkur reikalingas. Taip pat auksas negeneruoja jokių finansinių srautų. Todėl auksas neturi realios vertės. Tik kainą, kurią lemia tuometiniai rinkos sentimentai.

Bendrai auksą dažniausiai sudievina su finansų rinkomis ir finansais mažiau sąsajų turintys žmonės. Tuo tarpu profesionalūs investuotojai, cituodami J. M. Keynes, auksą vadina barbarų laikų reliktu. Nes auksas investiciniam krepšeliui apčiuopiamos naudos ilguoju laikotarpiu nesuteikia.

Kaip yra iš tikro ? Ar auksas yra vertas savo statuso ?

Didžiausi auksiniai mitai

Auksas yra tikrieji pinigai, kurie per laiką nepraranda vertės. Už šimtą gramų aukso, visuomet gali nusipirkti tiek pat prekių.

Auksas yra geriausia apsauga nuo finansų krizių. Per kiekvieną finansinę krizę, kuomet viskas krenta, auksas brangsta, o turintys aukso laimi.

Auksas yra būtina investicinio krepšelio dalis. Turintys aukso ilguoju laikotarpiu patiria mažesnius svyravimus, uždirba daugiau pinigų.

Aukso vertė nekinta

Aukso vertė per istoriją

Per ilgą laikotarpį, aukso kaina, tiek matuojant popierine valiuta, tiek kitomis turto klasėmis ar tiesiog vartojimo produktais, nuolat kinta.

Vertinant pastaruosius 50 metų, vidutinio namo kaina JAV, išreikšta aukso, svyravo net 585%. Pavyzdžiui 1968 metais namas JAV kainavo ~600 uncijų aukso, 1980 jau tik ~100 uncijų, o 2000 metais vėl daugiau nei 600 uncijų. Šiandien vidutinio namo kaina sukasi aplink 200 uncijų. Stabilumu nepavadinsi.

Analizuojant duomenis nuo 1996 metų, apie 2000 metus JAV už unciją aukso galėjai nusipirkti maždaug ~380 litrų pieno. Per 2011-2012 už tą pačią unciją būtų pavykę gauti jau ~1800 litrų pieno. Tačiau jau 2013-2015 tik 1150 litrų.

1968 metais, norinčiam nusipirkti vieną unciją aukso, vidutiniam JAV ne vadovo pareigas užimančiam darbuotojui reikėjo dirbti maždaug 13 valandų. 1980 jau 95 valandas. Apie 2000, vėl tik 18 valandų. O 2015-2019 apie 55 valandas.

Auksas buvo stabilus tarp 1700 ir 1900 metų. Vėliau aukso stabilumas dingo, tačiau stabilumo mitas išliko.

Auksas nėra stabilus

Auksas draudžia nuo krizių

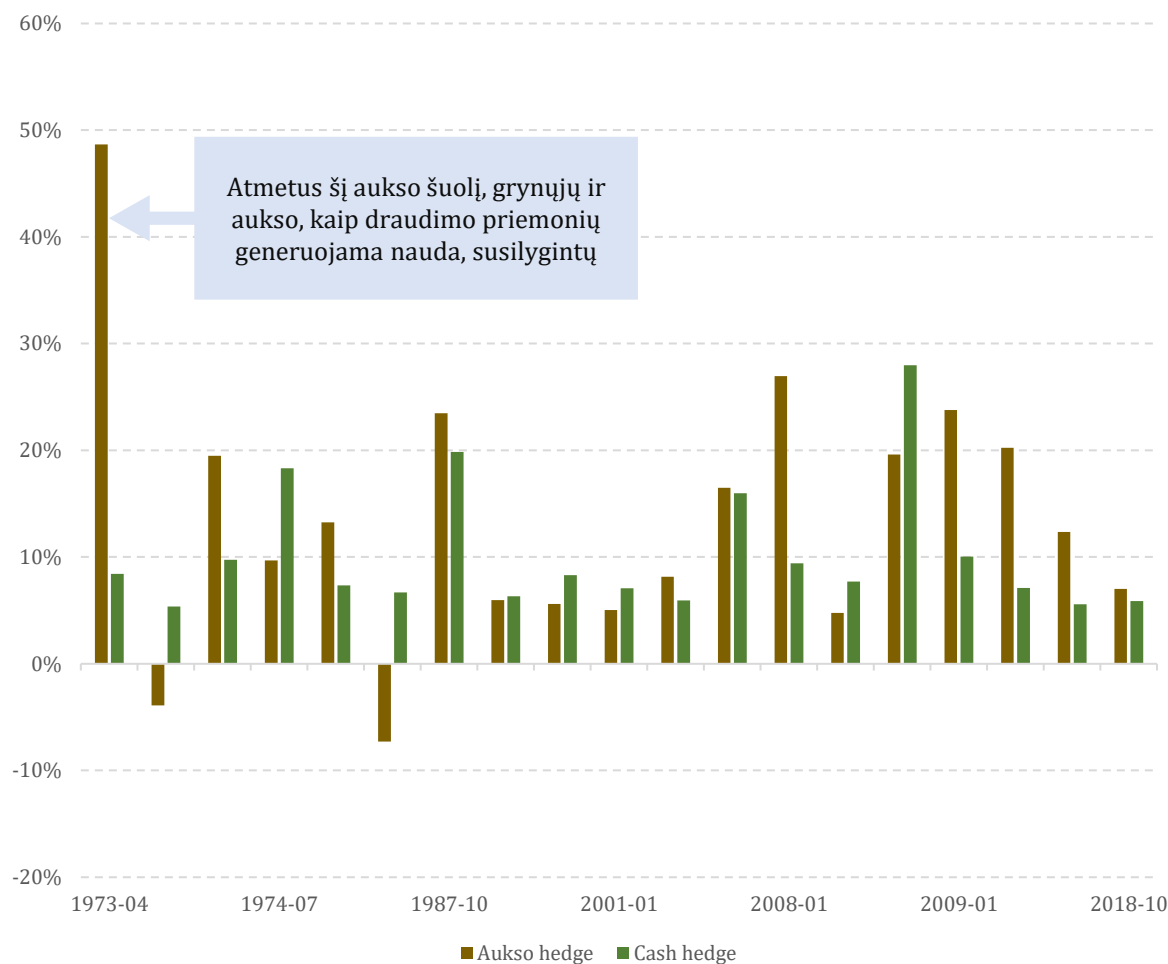
Draudžia panašiai, kiek gryniesi

Tam, kad auksas galėtų apsaugoti nuo akcijų kainų kritimo, jo kaina turėtų kilti, kuomet akcijų kaina krenta. Tačiau vertinant 50 metų laikotarpį, aukso ir akcijų kainų koreliacija per ketvirtį yra artima 0% (-2.47%). Tad nei neigiamo, nei teigiamo ryšio tarp aukso ir akcijų kainų pokyčių nėra.

Vertinant didžiausius kritimus nuo 1971 metų, kuomet akcijos per ketvirtį prarado 5% ir daugiau vertės, koreliacija tarp aukso ir akcijų kainų tampa teigiama ir siekė net 29% ! Tad vieną iš trijų kartų, kuomet akcijos krito 5% arba daugiau, auksas žemyn važiavo kartu su akcijomis. Tiesa, dažniausiai mažiau, nei akcijos.

Bendrai, jei nuo 1971 prieš kiekvieną ketvirtį, per kurį akcijos prarado 5% ir daugiau vertės, būtumėme turimas akcijas iškeitę į auksą, būtumėme sutaupę 13.64%. Atrodo neblogai ? Išėjus į grynuosius pinigus, sutaupymai siektų 10.15%. Tad aukso kaip draudimo nauda, nevertinant komisinių ir kitų sąnaudų, siektų vos 3.5%. Vertinant sąnaudas, nauda siektų 1% ir mažiau.

Aukso ir grynųjų nauda per sukrėtimus (% uždirbti dėl išvengto kritimo)

Krepšelyje auksas būtinas

Auksas sumažina svyravimus ir grąžą

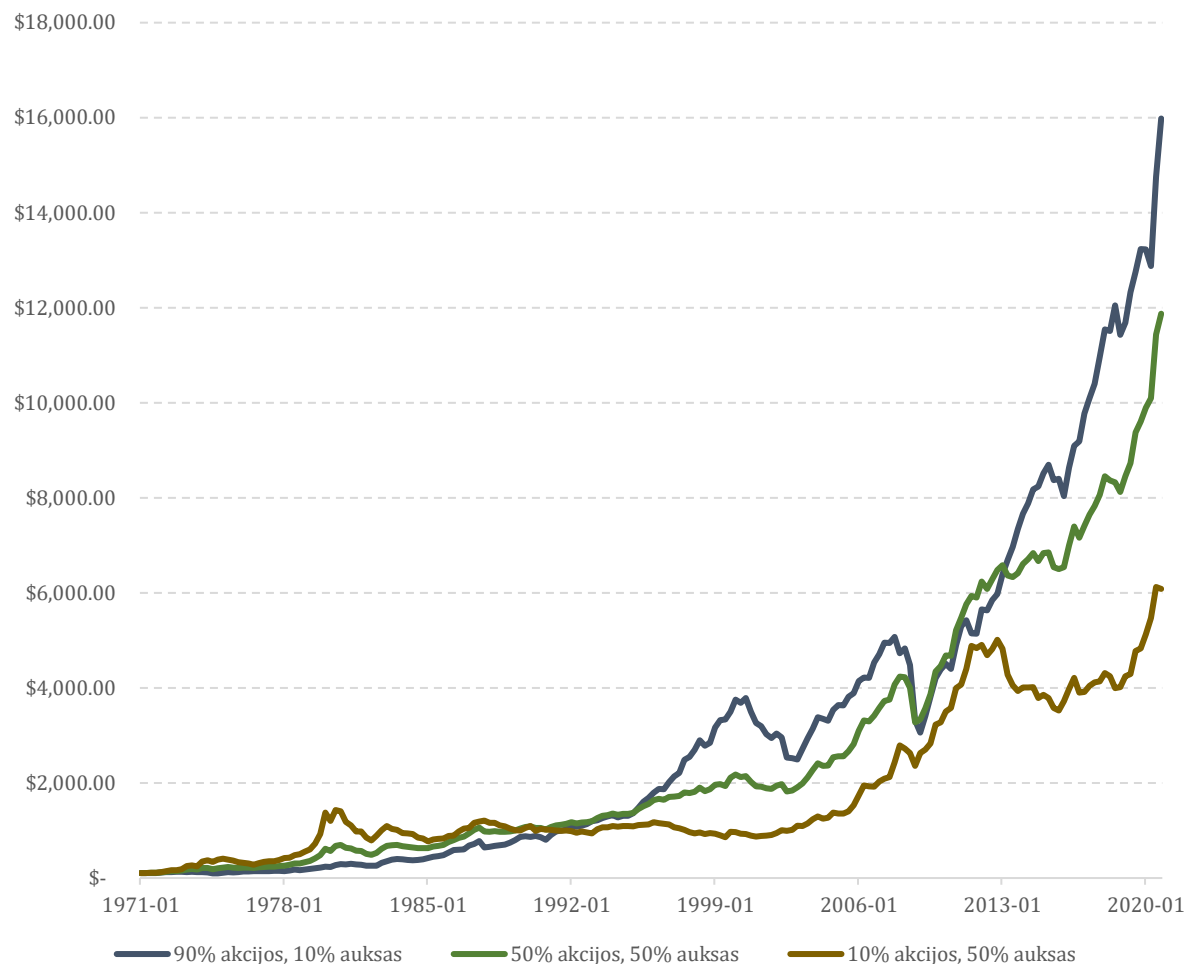
Duomenys nuo 1971 rodo, kad vidutinė Wilshire 5000 indekso grąža per ketvirtį siekė 2.8%, o standartinis nuokrypis (rizika) 6.59%. Per tą patį periodą aukso vidutinė grąža siekė 2.34%, o standartinis nuokrypis 9.24%. Tad aukso grąža buvo mažesnė, o rizika didesnė. Bet svarbu ir koreliacija – galimai auksas tikrai sumažina riziką, nes mažiau svyravo per krizes.

1971 metais į Wilshire investuotas 100 USD iki 2020 trečio ketvirčio būtų pavirtęs į 16169 USD. Į auksą investuotas 100 USD, būtų pavirtęs į 4871 USD. Tad akcijų grąžą geresnė.

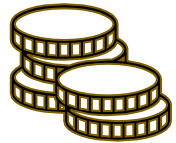
Krepšelis, kurį sudarytų 50% aukso ir 50% akcijų, per tą patį laikotarpį, nuo 100 USD pradinės sumos, būtų paaugęs iki 11873 USD. Šio krepšelio vidutinė ketvirčio grąža siektų 2.57% (mažiau, nei tik akcijų indekso), o ketvirčio standartinis nuokrypis būtų 5.61% (mažiau, nei tik akcijų krepšelio). Wilshire 5000 grąžos ir rizikos santykis yra 0.42, o 50/50 krepšelio 0.45. Kas reiškia, jog įtraukę auksą, galime pagerinti rizikos ir grąžos santykį. Bet už tai turime atiduoti dalį grąžos.

Atsakyti, ar verta, kiekvieno asmeninis reikalas.

Skirtingi aukso svoriai krepšelyje

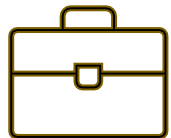
Apibendrinkime mitus

Pinigai yra dalykas, kuriuo valstybei galite sumokėti mokesčius. Tai yra vienas geresnių pinigų apibrėžimų. Auksas nėra nei pinigai, nei stabilus vertės vienetas. Aukso perkamoji galia nuolat kinta. Už tą patį kiekį aukso, ilguoju laikotarpiu, galima nusipirkti skirtingą kiekį įvairių prekių ar paslaugų. Taip pat, aukso perkamoji galia ne visuomet auga. Yra periodų, kuomet ji krenta. Jokiu būdu negalime teigti, kad aukso vertė yra stabili.

Auksas nėra išskirtinai gera apsidraudimo nuo krizių priemonė. Nors aukso ir akcijų kainų koreliacija per pastaruosius 50 metų yra nulinė, per didesnius sukrėtimus, 30% laiko, aukso kaina krenta kartu su akcijomis. Lyginant su grynaisiais pinigais, įskaičiavus komisinius ir kitas sąnaudas, auksas nėra geresnė priemonė išlaikyti vertę per krizes, nei gryniesiems pinigais. Todėl negalima teigti, jog perkantys auksą per krizes smarkiai laimi.

Įdėjus į investicinį krepšelį aukso, tas krepšelis neįgauna stebuklingų galių. Nors auksas, remiantis istoriniais duomenimis, tikrai veikia kaip krepšelio stabilizatorius, dėl aukso prarandame dalį gražos. Todėl būtina įvertinti, ar aukso dėka sumažinti svyravimai yra tikrai verti prarastos gražos ilguoju laikotarpiu. Kaip bebūtų, teigti, kad auksas ir sumažina riziką ir padidina gražą, jokiu būdu negalima.

Visi duomenys rodo, jog auksas yra spekuliatyvi finansinė priemonė. Dėl istorinių priežasčių, mažesnę finansinę patirtį turintys žmonės yra linkę auksą pirkti kaip apsidraudimo priemonę, dėl ko auksas tam tikrais atvejais suveikia kaip apsidraudimo priemonė. Tačiau magiškų galių šis metalas neturi. Taip pat neturi ir jokios realios vertės. Todėl su auksu reikia elgtis atsargiai.

Atskleidimas

Šis prezentacija (toliau – Prezentacija) parengta informacijos, turimos šios Prezentacijos paskelbimo dieną, pagrindu. Jeigu aiškiai nenurodyta ir kontekstas nereikalauja kitaip, Prezentacijoje pateikta informacija turi būti suprantama kaip atitinkanti faktines aplinkybes Prezentacijos paskelbimo dieną, tačiau nebūtinai po Prezentacijos paskelbimo.

Ši Prezentacija nėra ir neturi būti laikoma rekomendacija pirkti ar parduoti finansines priemones ar paslaugas. Priimdami sprendimą sudaryti bet kokias finansinių priemonių, vertybinių popierių, finansinių paslaugų pirkimo ir/ar pardavimo sutartis, investuotojai privalo vadovautis savo žiniomis, patirtimi ir visomis su konkrečiomis investicijomis susijusiomis rizikomis. Prezentacijos turinys negali būti suprantamas kaip patarimas investicijų, teisės ar mokesčių klausimais. Siekdamas visapusiškai suvokti su investicijomis į vertybinius popierius susijusius privalumus bei rizikas, kiekvienas esamas ar potencialus investuotojas turėtų kreiptis į savo finansų, teisės, verslo ar mokesčių konsultantus.

Šioje Prezentacijoje yra teiginių būsimuoju laiku, kurie grindžiami autoriaus subjektyvia nuomone, lūkesčiais bei prognozėmis dėl ateities įvykių ir finansinių tendencijų, galimai turėsiančių įtakos finansų rinkoms. Teiginiai būsimuoju laiku apima informaciją apie galimus ar numanomas įmonių veiklos bei finansinius rezultatus, investicijų strategiją, sutartinius santykius, geopolitinę ir makroekonominę situaciją, investavimo sąlygas, būsimo reguliavimo poveikį ir kitą informaciją. Teiginiai būsimuoju laiku yra paremti informacija, turima šios Prezentacijos paskelbimo dieną. Autorius įsipareigoja viešai patikslinti ar pakeisti šiuos teiginius tik tiek, kiek tai yra reikalaujama pagal įstatymus.

Ši Prezentacija ir/ar kita medžiaga, įskaitant visą reklaminę medžiagą, kurią parengia autorius, negali būti platinama ar skelbiama viešai. Jei dalinsitės šia informacija ir/ar Prezentacija su trečiaisiais asmenimis, tiek pats faktas, tiek galimos jo pasekmės bus Jūsų asmeninė atsakomybė.